

EBA/GL/2020/13

2020. szeptember 30.

Iránymutatások

---

az ágazati kitettségek megfelelő
alcsoportjairól, amelyekre az illetékes
vagy a kijelölt hatóságok
rendszerkockázati tőkepuffert
alkalmazhatnak a 2013/36/EU irányelv
133. cikke (5) bekezdésének f) pontjával
összhangban

1. Megfelelési és beszámolási kötelezettségek

Az iránymutatások jogállása

1. Az e dokumentumban szereplő iránymutatásokat az 1093/2010/EU rendelet¹ 16. cikkének rendelkezéseivel összhangban adták ki. Az 1093/2010/EU rendelet 16. cikkének (3) bekezdése értelmében az illetékes hatóságoknak és pénzügyi intézményeknek minden erőfeszítést meg kell tenniük azért, hogy megfeleljenek az iránymutatásoknak.
2. Az iránymutatások az EBH azzal kapcsolatos álláspontját ismertetik, hogy mi a megfelelő felügyeleti gyakorlat a Pénzügyi Felügyeletek Európai Rendszerében, és miként kell alkalmazni az uniós jogot egy adott területen belül. Az 1093/2010/EU rendelet 4. cikkének (2) bekezdésében meghatározott illetékes hatóságok, illetve – amennyiben azok eltérnek – a 2013/36/EU irányelv² 133. cikkének (3) bekezdésében említett kijelölt hatóságok, amelyek ezen iránymutatások hatálya alá tartoznak, azzal tesznek eleget az iránymutatásnak, hogy megfelelően beépítik azt saját felügyeleti gyakorlataikba (pl. saját jogi kereteik vagy felügyeleti folyamataik módosításával), beleértve azokat az eseteket is, ahol az iránymutatás elsősorban intézményekre vonatkozik.

Adatszolgáltatási követelmények

3. Az 1093/2010/EU rendelet 16. cikkének (3) bekezdése értelmében az illetékes vagy a kijelölt hatóságok (2021.01.10)-ig kötelesek értesíteni az EBH-t arról, hogy megfelelnek-e vagy meg kívánnak-e felelni ennek az iránymutatásnak, és ha nem, úgy tájékoztatniuk kell az EBH-t a meg nem felelés indokairól. Amennyiben a fenti határidőig ilyen értesítés nem érkezik, az EBH úgy tekinti, hogy a szóban forgó illetékes vagy kijelölt hatóság nem felel meg az iránymutatásnak. Az értesítéseket „EBA/GL/2020/13” hivatkozással az EBH honlapján található formanyomtatványon kell megküldeni a compliance@eba.europa.eu címre. Az értesítéseket olyan személyeknek kell benyújtaniuk, akik megfelelő felhatalmazással rendelkeznek arra, hogy az illetékes vagy a kijelölt hatóságuk nevében nyilatkozzanak annak megfeleléséről. Az EBH-nak a megfeleléssel kapcsolatban bekövetkező bármely változást is be kell jelenteni.
4. Az értesítéseket a 16. cikk (3) bekezdésével összhangban közzéteszik az EBH honlapján.

¹ Az Európai Parlament és a Tanács 1093/2010/EU rendelete (2010. november 24.) az európai felügyeleti hatóság (Európai Bankhatóság) létrehozásáról, a 716/2009/EK határozat módosításáról és a 2009/78/EK bizottsági határozat hatályon kívül helyezéséről (HL L 331., 2010.12.15., 12. o.).

² Az Európai Parlament és a Tanács 2013/36/EU irányelve (2013. június 26.) a hitelintézetek tevékenységéhez való hozzáférésről és a hitelintézetek és befektetési vállalkozások prudenciális felügyeletéről, a 2002/87/EK irányelv módosításáról, a 2006/48/EK és a 2006/49/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről (HL L 176., 2013.6.27., 338. o.).

2. Tárgy, alkalmazási kör és fogalom meghatározások

Tárgy

5. Ezek az iránymutatások a 2013/36/EU irányelv 133. cikkének (6) bekezdésével összhangban meghatározzák az ágazati kitettségek megfelelő alcsoportjait, amelyekre az érintett hatóság rendszerkockázati tőkepuffert alkalmazhat az említett irányelv 133. cikke (5) bekezdésének f) pontjával összhangban.
6. Az iránymutatások emellett pontosabban meghatározzák a rendszerkockázati tőkepuffernek az ágazati kitettségek említett alcsoportjaira a 2013/36/EU irányelv 133. cikkével összhangban történő alkalmazását, különös tekintettel az említett ágazati kitettségekből eredő kockázatok rendszerszintű relevanciájára, az ágazati rendszerkockázati tőkepuffer más makroprudenciális intézkedésekkel való kapcsolatára és a viszonyosságra.

Alkalmazási kör

7. Ezek az iránymutatások abban az esetben alkalmazandók, amikor az érintett hatóság a 2013/36/EU irányelv 133. cikke alapján rendszerkockázati tőkepuffer fenntartását írja elő az intézmények számára az említett irányelv 133. cikke (5) bekezdésének b) pontjában meghatározott, valamely tagállamban fennálló ágazati kitettségek valamely alcsoportjára.

Címzettek

8. Az iránymutatások címzettjei az 1093/2010/EU rendelet 4. cikke 2. pontjának i. alpontjában meghatározott illetékes hatóságok, illetve – amennyiben azok eltérnek – a 2013/36/EU irányelv 133. cikkének (3) bekezdésében említett kijelölt hatóságok (a továbbiakban együtt: érintett hatóságok).

Fogalom meghatározások

9. Eltérő rendelkezés hiányában a 2013/36/EU irányelvben vagy az 575/2013/EU³ rendeletben használt és meghatározott fogalmak ebben az iránymutatásban is az ott használt jelentéssel bírnak. Ezen túlmenően ezen iránymutatások alkalmazásában a következő fogalom meghatározások alkalmazandók:

„üzleti ingatlan”: bármely ingatlan, amely nem az 575/2013/EU rendelet 4. cikke (1) bekezdésének 75. pontja értelmében vett lakóingatlan.

---

³ Az Európai Parlament és a Tanács 575/2013/EU rendelete (2013. június 26.) a hitelintézetekre és befektetési vállalkozásokra vonatkozó prudenciális követelményekről és a 648/2012/EU rendelet módosításáról (HL L 176., 2013.6.27., 1. o.).

„fogyasztási hitel”: az Európai Központi Bank 1071/2013/EU rendelete⁴ 2. melléklete 2. részének 2. kategóriájában meghatározott fogyasztási hitel.

„a kitettség dimenziója”: egy kitettség valamely sajátos jellemzője.

„a kitettség dimenzióeleme”: egy kitettség valamely dimenziójának aleleme.

„pénzügyi vállalat”: az 549/2013/EU rendelet⁵ A. mellékletének 2.55. bekezdésében meghatározott pénzügyi vállalat.

„devizahitel”: a felügyeleti felülvizsgálati és értékelési eljárás (SREP) és a felügyeleti stresszteszt közös eljárásairól és módszertanairól szóló EBH-iránymutatásokban⁶ meghatározott devizahitelezés.

„kormányzat”: az 549/2013/EU rendelet A. mellékletének 2.111. bekezdésében meghatározott kormányzat.

„gazdasági egység”: az 549/2013/EU rendelet A. mellékletének 1.57. bekezdésében meghatározott gazdasági egység.

„jogi személy”: az Európai Központi Bank (EU) 2016/867 rendeletének⁷ 5. pontjában meghatározott jogalany.

„természetes személy”: az 549/2013/EU rendelet A. mellékletének 2.118. bekezdésében meghatározott háztartás.

„nem pénzügyi vállalat”: az 549/2013/EU rendelet A. mellékletének 2.45. bekezdésében meghatározott nem pénzügyi vállalat.

„nemtjeljesítő”: valamely kitettségnek a 680/2014/EU bizottsági végrehajtási rendelet⁸ V. melléklete 2. részének 213-219. bekezdése alapján nemtjeljesítőként történő besorolása.

„érintett hatóság”: a 2013/36/EU irányelv 133. cikkének (3) bekezdésében említett illetékes hatóság vagy kijelölt hatóság.

„lakóingatlan”: az 575/2013/EU rendelet 4. cikke (1) bekezdésének 75. pontjában meghatározott lakóingatlan.

---

⁴ Az Európai Központi Bank 1071/2013/EU rendelete (2013. szeptember 24.) a monetáris pénzügyi intézmények ágazati mérlegéről (átdolgozás) (EKB/2013/33) (HL L 297., 2013.11.7., 1. o.).

⁵ Az Európai Parlament és a Tanács 549/2013/EU rendelete (2013. május 21.) az Európai Unió-beli nemzeti és regionális számlák európai rendszeréről (HL L 174., 2013.6.26., 1. o.).

⁶ A módosított EBA/GL/2014/13 iránymutatás.

⁷ Az Európai Központi Bank (EU) 2016/867 rendelete (2016. május 18.) a részletes hitelezési és hitelkockázati adatok gyűjtéséről (EKB/2016/13) (HL L 144., 2016.6.1., 44. o.).

⁸ A Bizottság 680/2014/EU végrehajtási rendelete (2014. április 16.) az intézmények 575/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet szerinti felügyeleti adatszolgáltatása tekintetében végrehajtás-technikai standardok megállapításáról (HL L 191., 2014.6.28., 1. o.).

„lakossággal szembeni kitettségek”: azok a kitettségek, amelyek az 575/2013 rendelet 123. cikkének megfelelően a lakossággal szembeni kitettségi osztályba sorolhatók.

„ágazati kitettségek”: a 2013/36/EU irányelv 133. cikke (5) bekezdésének b) pontjában meghatározott kitettségkategóriák.

„teljes adósság/EBITDA arány”: a teljes adósságnak az EBITDA-hoz viszonyított aránya a tőkeáttételes ügyletekről szóló EKB-iránymutatás (2017. május) 3. szakaszában meghatározottak szerint.

„fedezetlen kitettség”: olyan kitettség, amelyet nem fedez az adós nemfizetése esetén felhasználható zálogjog, jelzálog vagy más biztosíték.

3. Végrehajtás

Az alkalmazás időpontja

10. Ezek az iránymutatások 2020. december 29-től alkalmazandók.

4. Az ágazati kitettségek alcsoportjainak azonosítására szolgáló kritériumok

11. Az 5. és 7. szakaszra is figyelemmel, a rendszerkockázati tőkepuffernek a 2013/36/EU irányelv 133. cikkének (4) bekezdésével és 133. cikke (5) bekezdésének f) pontjával összhangban történő alkalmazásakor az érintett hatóságoknak a kitettségek következő dimenzióinak mindegyikéből egy elem vagy alelem kombinálásával azonosítaniuk kell az ágazati kitettségek egy vagy több alcsoportját:

- a. adós típusa vagy partner szektora;
- b. kitettség típusa; és
- c. biztosíték típusa

Az egyes dimenziókhöz tartozó elemek listáját, az elemek bontását is beleértve, a 6. szakasz tartalmazza.

12. A dimenziók 11. bekezdésben említett minimális köre mellett az érintett hatóságok adott esetben, megfelelő indokok alapján és a 2013/36/EU irányelv 133. cikkének (1) bekezdésében említett makroprudenciális, illetve rendszerkockázatok megelőzéséhez és mérsékléséhez arányos mértékben tovább kombinálhatják a 11. bekezdésben említett dimenziók kiválasztott elemeit vagy alevelmeit a következő kapcsolódó aldimenziók bármelyikének egy elemével vagy alevelmével az alábbiak szerint:

- a. gazdasági tevékenység (az „adós típusa vagy partner szektora” dimenzió „jogi személy” elemének esetében);
- b. kockázati profil (a „kitettség típusa” dimenzió esetében); és
- c. földrajzi terület (a „biztosíték típusa” dimenzió esetében).

Az egyes aldimenziókhöz tartozó elemek listáját, az elemek bontását is beleértve, a 6. szakasz tartalmazza.

13. A 12. bekezdéstől eltérve az érintett hatóságok – ha szükségesnek ítélik – kombinálhatják a „kockázati profil” aldimenzió két elemét, feltéve, hogy az ágazati kitettségek megcélzott alcsoportjából eredő kockázatok az 5. szakasszal összhangban rendszerszinten relevánsak.

14. A dimenziók és aldimenziók elemeinek és alevelmeinek az e szakaszban említett lehetséges kombinációira vonatkozó példákat a 2. melléklet tartalmaz.

5. Az ágazati kitettségek alcsoportjaiból eredő kockázatok rendszerszintű relevanciájának értékelésére szolgáló kritériumok

15. Az ágazati kitettségek olyan alcsoportjának azonosításakor, amelyre az érintett hatóságok rendszerkockázati tőkepuffert alkalmazhatnak, az érintett hatóságoknak mérlegelniük kell, hogy az ágazati kitettségek általuk megcélozni kívánt alcsoportjából eredő kockázatok rendszerszintű relevanciája alapján indokolt-e az ágazati rendszerkockázati tőkepuffer aktiválása, a nemzeti pénzügyi stabilitás szempontjából figyelembe véve a különféle forrásokat, amelyekből ezek a kockázatok származhatnak, és el kell kerülniük az ágazati rendszerkockázati tőkepuffer túlzott alábontású alkalmazását.

16. A 15. bekezdés alkalmazásában az érintett hatóságoknak el kell végezniük az ágazati kitettségek alcsoportjából eredő kockázatok rendszerszintű relevanciájának mennyiségi és minőségi értékelését, ideértve adott esetben a lényegességi küszöbök megállapítását is.

17. A 16. bekezdésben említett értékelés elvégzése során az érintett hatóságoknak figyelembe kell venniük a következő kritériumokat:

- a. méret;
- b. kockázatosság; és
- c. összekapcsolódás.

5.1. Méret

18. Az érintett hatóságoknak mérlegelniük kell, hogy az ágazati kitettségek megcélzott alcsoportjának mérete komoly kockázatot jelenthet-e egy adott tagállam pénzügyi rendszere és a reálgazdasága számára. E célból az érintett hatóságok figyelembe vehetik az alcsoportnak a hazai bankrendszer teljes eszközállományához, a hazai bankrendszer kockázattal súlyozott teljes eszközállományához, a hazai bankrendszer teljes tőkéjéhez és a belföldi gazdaság GDP-jéhez viszonyított relatív méretét. Az érintett hatóságok adott esetben más szempontokat is figyelembe vehetnek, például bizonyos kitettségek esetében a piaci struktúrát.

5.2. Kockázatosság

19. Az érintett hatóságoknak mérlegelniük kell, hogy a kitettségek megcélzott alcsoportjának hitel-, piaci és likviditási kockázata összefügg-e az ezen alcsoportból származó veszteségek nagyságrendjével. A kockázatosság lehetséges mérései során figyelembe vehetők a korábbi veszteség-/értékvesztésráták, PD/LGD-változások, értékhelyesbítések és piaci fejlemények. A makroprudenciális pufferek megelőző jellegére tekintettel előretekintő mutatók, köztük a kedvezőtlen makrogazdasági fejleményekből adódó veszteségek is figyelembe vehetők.

5.3. Összekapcsolódás

20. Az érintett hatóságoknak mérlegelniük kell, hogy a kitettségek egyéb alcsoportjai vagy a pénzügyi piaci szereplők függenek-e közvetlenül és/vagy közvetve az ágazati kitettségek megcélzott alcsoportjától, és hogy a kockázat realizálódása a megcélzott alcsoportban eredményezhet-e negatív közvetlen és/vagy közvetett jelentős átgűrűző hatásokat más kitettségekre vagy pénzügyi piac szereplőkre.

6. A dimenziók és aldimenziók besorolása

21. Az ágazati kitettségek valamely alcsoportja 4. szakaszban említett dimenzióinak és aldimenzióinak az e szakaszban meghatározott elemeket kell magukban foglalniuk. Az 1. melléklet tartalmazza azon dimenzióknak és kapcsolódó aldimenzióknak, valamint azok elemeinek az áttekintését, amelyeket az ágazati kitettség meghatározott alcsoportjának ezen iránymutatásokkal összhangban történő azonosításához használni kell.

6.1. Adós típusa vagy partner szektora

22. Az „adós típusa vagy partner szektora” dimenzióknak két, egymást kizáró elemet kell magában foglalnia:

6.1.1. jogi személy; vagy

6.1.2. természetes személy.

23. A „jogi személy” elemnek a következő alelemeket kell magában foglalnia:

6.1.1.1. nem pénzügyi vállalatok;

6.1.1.2. pénzügyi vállalatok; és

6.1.1.3. kormányzat.

6.1.a. Gazdasági tevékenység

24. A „gazdasági tevékenység” aldimenzióknak az 1893/2006/EK rendelet⁹ 1. mellékletét képező, az Európai Közösségben folyó gazdasági tevékenységek közös statisztikai osztályozási rendszerének (NACE Rev. 2.) első szintjén (nemzetgazdasági ágak) betűkóddal azonosított gazdasági tevékenységeket kell magában foglalnia.

6.2. Kitettség típusa

25. A „kitettség típusa” dimenzióknak a következő elemeket kell magában foglalnia:

6.2.1. valamennyi kitettség;

6.2.2. lakossággal szembeni kitettségek; és

6.2.3. lakossággal szembeni kitettségektől eltérő kitettségek.

⁹ Az Európai Parlament és a Tanács 1893/2006/EK rendelete (2006. december 20.) a gazdasági tevékenységek statisztikai osztályozása NACE Rev. 2. rendszerének létrehozásáról és a 3037/90/EGK tanácsi rendelet, valamint egyes meghatározott statisztikai területekre vonatkozó EK-rendeletek módosításáról (HL L 393., 2006.12.30., 1. o.).

26. A 680/2014/EU bizottsági végrehajtási rendelet¹⁰ II. és IV. mellékletében meghatározott osztályokba sorolást követően mérlegelhető a következő instrumentumok szerinti további bontás:

- a. mérlegtételek:
  - i. tőkeinstrumentumok,
  - ii. hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok és
  - iii. hitelek és előlegek.
- b. mérlegen kívüli tételek:
  - iv. adott hitelnyújtási elkötelezettségek,
  - v. adott pénzügyi garanciák és
  - vi. egyéb kötelezettségvállalások.

27.A „hitelek és előlegek” instrumentumra a következő bontást kell alkalmazni:

- iii.a devizahitelek; és
- iii.b fogyasztási hitel.

6.2.a. Kockázati profil

28. A „kockázati profil” aldimenzióknak a következő elemeket kell magában foglalnia:

- 6.2.a.1. nemteljesítő;
- 6.2.a.2. kockázati súly;
- 6.2.a.3. teljes adósság/EBITDA arány (csak jogi személyek esetében);
- 6.2.a.4. hitelfedezeti arány (LTV);
- 6.2.a.5. hitel-jövedelem arány (csak természetes személyek esetében);
- 6.2.a.6. adósság-jövedelem arány (DTI) (csak természetes személyek esetében); és
- 6.2.a.7. adósságszolgálat-jövedelem arány (csak természetes személyek esetében).

---

¹⁰ A Bizottság 680/2014/EU végrehajtási rendelete (2014. április 16.) az intézmények 575/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet szerinti felügyeleti adatszolgáltatása tekintetében végrehajtás-technikai standardok megállapításáról (HL L 191., 2014.6.28., 1. o.).

A 6.2.a.4–6.2.a.7. elemeknek meg kell felelniük az Európai Rendszerkockázati Testület 2019. március 21-i ajánlásával (ERKT/2019/3) módosított, az ingatlanokkal kapcsolatos adathiány kiküszöböléséről szóló ERKT/2016/14 ajánlás IV. és V. mellékletében rájuk vonatkozóan meghatározott mérési és számítási módszereknek és fogalommeghatározásoknak.

A 6.2.a.1–6.2.a.7. elemeknek magukban kell foglalniuk egy olyan küszöb megjelölését, amelyet túl kell lépni vagy nem lehet túllépni a kitettségek valamely alcsoportjának azonosításakor.

6.3. Biztosíték típusa

29.A „biztosíték típusa” dimenzióknak¹¹ a következő, egymást kizáró elemeket kell magában foglalnia:

6.3.1. fedezett; és

6.3.2. fedezetlen.

30.A „fedezett” elemre a következő bontást kell alkalmazni:

6.3.1.1. valamennyi biztosítéktípus;

6.3.1.2. lakóingatlannal fedezett (RRE);

6.3.1.3. üzleti ingatlannal fedezett (CRE); és

6.3.1.4. ingatlantól eltérő biztosítékkal fedezett.

6.3.a. Földrajzi terület

31.A „földrajzi terület” aldimenzióknak a következő elemeket (területi egységeket) kell magában foglalnia a statisztikai célú területi egységek európai nomenklatúrája (NUTS) alapján, amely az 1059/2003/EK rendelet¹² I. mellékletét képezi:

6.3.a.1. tagállam (1. NUTS-szintű területi egység¹³);

6.3.a.2. tagállami régió (2. NUTS-szintű területi egység); és

6.3.a.3. az előző területi egységek alrégiója vagy városa (3. NUTS-szintű területi egység).

32.A „földrajzi terület” aldimenzió valamely elemének a „biztosíték típusa” dimenzió valamely elemével vagy alelemével történő kombinálásakor a „földrajzi terület” aldimenziót a következőképpen kell értelmezni:

¹¹ Kimutatásban történő prezentálás céljából a „fedezetlen” biztosítéktípusnak minősül.

¹² Az Európai Parlament és a Tanács 1059/2003/EK módosított rendelete (2003. május 26.) a statisztikai célú területi egységek nomenklatúrájának (NUTS) létrehozásáról (HL L 154., 2003.6.21., 1. o.).

¹³ Nagyobb tagállamok esetében a NUTS 1 nem az egész tagállamot, hanem annak régióit jelenti. Ez a szint ezért elem marad, bár egyes tagállamok számára nem lesz releváns.

- a) ha a kitettség lakóingatlannal vagy üzleti ingatlannal fedezett, akkor az aldimenzió az ingatlan tagállamon belüli konkrét helyére (régió, alrégió vagy város), vagy az adott tagállamban fennálló valamennyi fedezett kitettségre vonatkozik;
- b) ha a kitettség ingatlantól eltérő biztosítékkal fedezett, akkor az aldimenzió természetes személyek esetében az adós vagy a partner tagállamon belüli tartózkodási helyére (régió, alrégió vagy város), vagy az adott tagállamban fennálló, ingatlantól eltérő biztosítékkal fedezett valamennyi kitettségre, jogi személyek esetében pedig a jogi személy székhelyének tagállamon belüli konkrét helyére (régió, alrégió vagy város) vonatkozik;
- c) ha a kitettség fedezetlen, akkor az aldimenzió természetes személyek esetében az adós vagy a partner tagállamon belüli konkrét tartózkodási helyére (régió, alrégió vagy város), vagy az adott tagállamban fennálló valamennyi fedezetlen kitettségre, jogi személyek esetében pedig a jogi személy székhelyének tagállamon belüli konkrét helyére (régió, alrégió vagy város) vonatkozik.

7. Általános elvek az ágazati kitettségek valamely alcsoportjának azonosítása során

33. Az ágazati kitettségek valamely alcsoportjának a 4–6. szakasszal összhangban történő azonosításakor az érintett hatóságnak biztosítani kell a megcélzott alcsoportból eredő makroprudenciális vagy rendszerkockázatok kezelése és a rendszerkockázati tőkepuffer ezen alcsoportra történő alkalmazásának nem kívánt következményei közötti megfelelő egyensúlyt.

34. Az ágazati kitettségek azon alcsoportjai megfelelő azonosításának megkönnyítése érdekében, amelyekre rendszerkockázati tőkepuffer alkalmazható, és különösen az átfedések és a kockázatok kétszeres számbavételének elkerülése céljából az érintett hatóságoknak együtt kell működniük az illetékes hatóságokkal, amennyiben azok eltérnek.

7.1. Indokolatlan kölcsönhatások más makroprudenciális intézkedésekkel

35. A 32. bekezdés alkalmazásában az érintett hatóságoknak különösen:

- a. biztosítaniuk kell, hogy az iránymutatásokkal összhangban meghatározott ágazati rendszerkockázati tőkepuffer alkalmazásával kezelendő kockázatokat egyértelműen és átfogóan meghatározzák;
- b. figyelembe kell venniük és meg kell határozniuk az egyéb aktív makroprudenciális intézkedésekkel való kölcsönhatást az ágazati rendszerkockázati tőkepuffer bevezetésének tervezésekor, annak elkerülése érdekében, hogy a rendszerkockázati tőkepuffert indokolatlanul aktiválják olyan kockázatokra, amelyeket már kezeltek az említett makroprudenciális intézkedésekkel;
- c. el kell kerülniük azokat az indokolatlan kölcsönhatásokat, amelyek akkor alakulhatnak ki a rendszerkockázati tőkepufferek között, ha ugyanazokra a rendszerkockázatokra több rendszerkockázati tőkepuffer (ágazati és/vagy szélesebb körű rendszerkockázati tőkepuffer) irányul, vagy ha az ágazati kitettségek valamely alcsoportjának azonosítására szolgáló ugyanazon elemet több ágazati rendszerkockázati tőkepufferben használják.

7.2. Viszonosság

36. Az ágazati kitettségek megfelelő alcsoportjának azonosításakor, amelyre az érintett hatóságok rendszerkockázati tőkepuffert alkalmazhatnak, figyelembe kell venniük a következőket:

- a. az ágazati rendszerkockázati tőkepuffer túlzott alábontású alkalmazása vissza fogja tartani a többi hatóságot attól, hogy a 2013/36/EU irányelv 134. cikkének megfelelően viszonosságot biztosítsanak, ha az intézkedés intézmények által történő végrehajtása és az érintett hatóságok által történő későbbi ellenőrzés valószínűleg magas költségekkel jár,
- b. a joghatóságok között a nem harmonizált fogalommeghatározásokból eredő adathiányok lehetnek, ami kihívásokat jelent az intézkedés tekintetében a viszonosság biztosítása, és így

az intézkedés hatékonysága szempontjából. Az ilyen adathiányok csökkentése érdekében az érintett hatóságoknak a már meglévő adatforrások felhasználására kell törekedniük..

37. Annak érdekében, hogy a viszonyosság a lehető legegyszerűbbé váljon a viszonyosságot biztosító hatóságok számára, az aktiváló tagállam érintett hatóságainak arra kell törekedniük, hogy az általuk lényegesnek tartott és a többi tagállam számára nem elérhető összes információt (beleértve a fogalom meghatározásokat és a vonatkozó számításokat is) rendelkezésre bocsássák annak érdekében, hogy a viszonyosságot biztosító hatóságok megfelelően értékelhessék, hogy viszonyosságot biztosítsanak-e a rendszerkockázati tőkepufferráta tekintetében.

38. Az érintett hatóságoknak figyelembe kell venniük a makroprudenciális politikai intézkedések határokon átnyúló hatásainak értékeléséről és az ezen intézkedésekre vonatkozó önkéntes viszonyosságról szóló 2015/2. ERKT-ajánlást, és adott esetben viszonyosságot kell biztosítaniuk a rendszerkockázati tőkepufferre vonatkozóan a többi tagállamban bevezetett intézkedések tekintetében.

7.3. Közzététel

39. Az érintett hatóságoknak arra kell törekedniük, hogy nyilvánosságra hozzanak minden olyan szabályt vagy általános iránymutatást, ideértve adott esetben az ezen iránymutatások 5. szakaszában említett lényegességi küszöbökét is, amelyet az iránymutatásokban megállapított rendelkezések végrehajtása érdekében adtak ki, feltéve, hogy az ilyen információk közzététele nem veszélyezteti a pénzügyi rendszer stabilitását.

1. melléklet – Az egyes magas szintű ágazati kitettségekre alkalmazandó dimenziók és aldimenziók listája

(i) Természetes személyekkel szembeni, lakóingatlanral fedezett lakossági kitettségek	(ii) Üzleti ingatlanra bejegyzett zálogjoggal fedezett, jogi személyekkel szembeni kitettségek	(iii) Az ii. pontban említettek kivételével a jogi személyekkel szembeni kitettségek	(iv) Az i. pontban említettek kivételével a természetes személyekkel szembeni kitettségek
1. Adós típusa vagy partner szektora i. Természetes személyek	1. Adós típusa vagy partner szektora i. Nem pénzügyi vállalatok ii. Pénzügyi vállalatok iii. Kormányzatok	1. Adós típusa vagy partner szektora i. Nem pénzügyi vállalatok ii. Pénzügyi vállalatok iii. Kormányzatok	1. Adós típusa vagy partner szektora i. Természetes személyek
	1.a. Gazdasági tevékenység i. NACE A – S	1.a. Gazdasági tevékenység i. NACE A – S	
2. Kitettség típusa i. Lakossággal szembeni kitettségek <u>Instrumentumok szerint</u> i. Tőkeinstrumentumok ii. Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok iii. Hitelek és előlegek	2. Kitettség típusa i. Valamennyi kitettség ii. Lakossággal szembeni kitettségek iii. Lakossággal szembeni kitettségektől eltérő kitettségek <u>Instrumentumok szerint</u> i. Tőkeinstrumentumok	2. Kitettség típusa i. Valamennyi kitettség ii. Lakossággal szembeni kitettségek iii. Lakossággal szembeni kitettségektől eltérő kitettségek <u>Instrumentumok szerint</u> i. Tőkeinstrumentumok ii. Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	2. Kitettség típusa i. Valamennyi kitettség ii. Lakossággal szembeni kitettségek iii. Lakossággal szembeni kitettségektől eltérő kitettségek <u>Instrumentumok szerint</u> i. Tőkeinstrumentumok ii. Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok iii. Hitelek és előlegek

(i) Természetes személyekkel szembeni, lakóingatlannal fedezett lakossági kitétségek	(ii) Üzleti ingatlanra bejegyzett zálogjoggal fedezett, jogi személyekkel szembeni kitétségek	(iii) Az ii. pontban említettek kivételével a jogi személyekkel szembeni kitétségek	(iv) Az i. pontban említettek kivételével a természetes személyekkel szembeni kitétségek
<ul style="list-style-type: none"> a. Devizahitelek b. Fogyasztási hitel iv. Adott hitelnyújtási elkötelezettségek v. Adott pénzügyi garanciák vi. Egyéb kötelezettségvállalások 	<ul style="list-style-type: none"> ii. Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok iii. Hitelek és előlegek <ul style="list-style-type: none"> a. Devizahitelek iv. Adott hitelnyújtási elkötelezettségek v. Adott pénzügyi garanciák vi. Egyéb kötelezettségvállalások 	<ul style="list-style-type: none"> iii. Hitelek és előlegek <ul style="list-style-type: none"> a. Devizahitelek iv. Adott hitelnyújtási elkötelezettségek v. Adott pénzügyi garanciák vi. Egyéb kötelezettségvállalások 	<ul style="list-style-type: none"> a. Devizahitelek b. Fogyasztási hitel iv. Adott hitelnyújtási elkötelezettségek v. Adott pénzügyi garanciák vi. Egyéb kötelezettségvállalások
<p>2.a. Kockázati profil</p> <ul style="list-style-type: none"> i. Nemteljesítő ii. Kockázati súly iii. Hitelfedezeti arány iv. Hitel-jövedelem arány v. Adósság-jövedelem arány vi. Adósságszolgálat-jövedelem arány 	<p>2.a. Kockázati profil</p> <ul style="list-style-type: none"> i. Nemteljesítő ii. Kockázati súly iii. Hitelfedezeti arány iv. Teljes adósság/EBITDA arány 	<p>2.a. Kockázati profil</p> <ul style="list-style-type: none"> i. Nemteljesítő ii. Kockázati súly iii. Hitelfedezeti arány iv. Teljes adósság/EBITDA arány 	<p>2.a. Kockázati profil</p> <ul style="list-style-type: none"> i. Nemteljesítő ii. Kockázati súly iii. Hitelfedezeti arány iv. Hitel-jövedelem arány v. Adósság-jövedelem arány vi. Adósságszolgálat-jövedelem arány
<p>3. Biztosíték típusa</p> <ul style="list-style-type: none"> i. Lakóingatlannal fedezett 	<p>3. Biztosíték típusa</p> <ul style="list-style-type: none"> ii. Üzleti ingatlannal fedezett 	<p>3. Biztosíték típusa</p> <ul style="list-style-type: none"> i. Lakóingatlannal fedezett iv. Ingatlantól eltérő biztosítékkal fedezett v. Fedezetlen 	<p>3. Biztosíték típusa</p> <ul style="list-style-type: none"> i. Valamennyi biztosítéktípus ii. Lakóingatlannal fedezett iii. Üzleti ingatlannal fedezett iv. Ingatlantól eltérő biztosítékkal fedezett v. Fedezetlen
<p>3.a. Földrajzi terület</p> <ul style="list-style-type: none"> i. Ország (NUTS 1 szint) 	<p>3.a. Földrajzi terület</p> <ul style="list-style-type: none"> i. Ország (NUTS 1 szint) 	<p>3.a. Földrajzi terület</p> <ul style="list-style-type: none"> i. Ország (NUTS 1 szint) 	<p>3.a. Földrajzi terület</p> <ul style="list-style-type: none"> i. Ország (NUTS 1 szint)

(i) Természetes személyekkel szembeni, lakóingatlanl fedezett lakossági kitettségek	(ii) Üzleti ingatlanra bejegyzett zálogjoggal fedezett, jogi személyekkel szembeni kitettségek	(iii) Az ii. pontban említettek kivételével a jogi személyekkel szembeni kitettségek	(iv) Az i. pontban említettek kivételével a természetes személyekkel szembeni kitettségek
ii. Régió (NUTS 2 szint) iii. Város (NUTS 3 szint)	ii. Régió (NUTS 2 szint) iii. Város (NUTS 3 szint)	ii. Régió (NUTS 2 szint) iii. Város (NUTS 3 szint)	ii. Régió (NUTS 2 szint) iii. Város (NUTS 3 szint)

---

2. melléklet – Példák az ágazati kitettségek alcsoportjainak azonosítására szolgáló kritériumok alkalmazására

---

40. Az ezen iránymutatások 4. szakaszában meghatározott, az ágazati kitettségek alcsoportjainak azonosítására szolgáló kritériumok alkalmazása hat példával szemléltethető. Valamennyi példa azt feltételezi, hogy az alcsoport az iránymutatások 5. szakaszával összhangban rendszerszinten releváns.

41. 1. példa: tegyük fel, hogy „X” országban a fogyasztási hitelek állománya a teljes hitelállomány 25%-át teszi ki. Ez a részarány az elmúlt években gyorsan növekedett (hozamvadász magatartás) elsősorban a fedezett hitelek alacsony felára és a hitelkövetelmények enyhülése miatt. Ha „X” országban visszaesés következik be, a gazdasági környezet a nemteljesítések/fizetési késedelmek erőteljes növekedését idézheti elő a fogyasztási hitel-portfóliókban. Ebben az esetben az érintett hatóság a fellendülés időszakában ágazati rendszerkockázati tőkepuffert alkalmazhat a következő alcsoportra:

1. Adós típusa vagy partner szektora = Természetes személyek
2. Kitettség típusa = A fogyasztási hitelhez sorolt valamennyi kitettség
3. Biztosíték típusa = Fedezetlen

Ez az V. tőkekövetelmény-irányelv 133. cikke (5) bekezdésének b) pontjában említett negyedik ágazati kitettségek egyik alcsoportja.

42. 2. példa: tegyük fel, hogy „Y” országban a lakóingatlan-szektoron belüli jelzálog-hitelezés 70%-a az ország fővárosában koncentrálódik. Nemzeti és nemzetközi tanulmányok szerint a fővárosi ingatlanpiac túlértékelt (a vidéki térséggel szemben). Ugyanakkor az alacsony kamatláb jelentősen növelte a háztartások eladósodottságát „Y” országban. Ebben az esetben az érintett hatóság ágazati rendszerkockázati tőkepuffert alkalmazhat a következő alcsoportra:

1. Adós típusa vagy partner szektora = Természetes személyek

2. Kitettség típusa = Lakossággal szembeni kitettségek

2.a. Kockázati profil = LTV > 60% és DTI > 4

3. Biztosíték típusa = Lakóingatlan

3.a. Földrajzi terület = Főváros

Ez az V. tőkekövetelmény-irányelv 133. cikke (5) bekezdésének b) pontjában említett első ágazati kitettségek egyik alcsoportja.

43.3. példa: tegyük fel, hogy „Z” országban az ingatlannal fedezett összes hitel 20%-át a hazai mezőgazdasági ágazatnak nyújtják. A „Z” országban fennálló, ingatlannal fedezett teljes hitelállomány meghaladja az ország GDP-jét. Ebben az országban a mezőgazdasági ágazat nem nyereséges. Az ezen ágazatban fennálló kitettségek többsége nagymértékben eladósodott adósokhoz tartozik, akik ugyanakkor nagyon érzékenyek a kamatlábemelésekre. A kitettségek ezen alcsoportja rendszerkockázatot jelent a „Z” ország számára. Az érintett hatóság ágazati rendszerkockázati tőkepuffert alkalmazhat a következő alcsoportra:

1. Adós típusa vagy partner szektora = Nem pénzügyi vállalatok

1.a. Gazdasági tevékenység = NACE A

2. Kitettség típusa = A hitelekhez és előlegekhez sorolt valamennyi kitettség

2.a. Kockázati profil = Adósság/EBITDA arány > 4

3. Biztosíték típusa = Üzleti ingatlan

Ez az V. tőkekövetelmény-irányelv 133. cikke (5) bekezdésének b) pontjában említett második ágazati kitettségek egyik alcsoportja.

44.4. példa: tegyük fel, hogy „W” országban a vállalati kötvények teljes állománya 500 milliárd EUR, ami az ország GDP-jének 20%-át teszi ki. E kötvények csaknem 50%-a a hazai bankszektor tulajdonában van. Az évek óta fennálló, alacsony kamatlábak jellemezte környezet miatt a banki mérlegekben a vállalati kötvények részaránya a befektetési kategória alsó szintjén 10%-ról 40%-ra nőtt. Recesszió esetén az ilyen részesedésekből

eredő veszteségek destabilizálhatják a hazai bankszektort. Az érintett hatóság ágazati rendszerkockázati tőkepuffert alkalmazhat a következő alcsoportra:

1. Adós típusa vagy partner szektora = Nem pénzügyi vállalatok
2. Kitettség típusa = A hitelviszonyt megtestesítő értékpapírokhoz sorolt valamennyi kitettség
3. A biztosíték típusa = Fedezetlen

Ez az V. tőkekövetelmény-irányelv 133. cikke (5) bekezdésének b) pontjában említett harmadik ágazati kitettségek egyik alcsoportja.

45.5. példa: tegyük fel, hogy „P” országban a háztartások eladósodottsága viszonylag magas, és a lakáspiac sebezhetőségi pontjai jelentősek. Ezenkívül a „P” országot az IRB-modelleket alkalmazó bankok nagy részaránya jellemzi. Országos szinten a lakóingatlan-szektoron belüli jelzálog-hitelezés részaránya jelentős, míg az átlagos kockázati súlyok alacsonyabbak más uniós tagállamokéinál. Ebben az esetben az érintett hatóság ágazati rendszerkockázati tőkepuffert alkalmazhat a következő alcsoportra:

1. Adós típusa vagy partner szektora = Természetes személyek
2. Kitettség típusa = Lakossággal szembeni kitettségek
  - 2.a. Kockázati profil = (Átlagos) kockázati súly < 20%
3. Biztosíték típusa = Lakóingatlan

Ez az V. tőkekövetelmény-irányelv 133. cikke (5) bekezdésének b) pontjában említett első ágazati kitettségek egyik alcsoportja.

46.6. példa: tegyük fel, hogy „Q” ország bankszektorát alacsony hitelminőséget tartalmazó mérleg jellemzi. Ebben az országban a kamatláb évek óta alacsony, ami strukturális sérülékenységeket teremt. Egy jövőbeli kamatlábmelés esetén a nemteljesítő hitelek újbóli megjelenésének kockázata komoly rendszerkockázatokat jelenthet a „Q” ország számára. Ebben az esetben az érintett hatóság megelőzés céljából ágazati rendszerkockázati tőkepuffert alkalmazhat a következő alcsoportra:

1. Adós típusa vagy partner szektora = Nem pénzügyi vállalatok
2. Kitettség típusa = Valamennyi kitettség
  - 2.a. Kockázati profil = Nemeteljesítő (arány) > 5%
3. Biztosíték típusa = Üzleti ingatlan

Ez az V. tőkekövetelmény-irányelv 133. cikke (5) bekezdésének b) pontjában említett második ágazati kitettségek egyik alcsoportja.